به نام هستی بخش هوش مصنوعی و سیستمهای خبره نیمسال اول1400-1401

مدرس: دكتر مهرنوش شمسفرد تاريخ تحويل: 5 آذر ساعت 23:59 پاسخ تمرین سری پنجم دانشکده مهندسی و علوم کامپیوتر

- 1. درباره مسائل CSP، صحیح یا غلط بودن گزارههای زیر را با ذکر دلیل بنویسید. (برای موارد الف و ب، اگر گزارهی موردنظر از دید شما درست است، تعریف مسئلهی CSP مرتبط با آن (تعیین متغیرها، تعیین دامنه مقادیر مجاز متغیرها و تعیین محدودیتها) و ایده کلی حل آن را بیان کنید و اگر گزاره نادرست است، دلیل نادرستی را بیان کنید.)
 - الف) مسئله 8-Puzzle ميتواند يک مسئله CSP درنظر گرفته شود.

پاسخ) نادرست. زیرا در این مسئله، جواب مشخص است و مسیر رسیدن به جواب برای ما مهم است. اما مسائل CSP باتوجه به تعریف، مسائلی هستند که در آنها، مقدار دهی متغیرها همراه با ارضا قیود، برای رسیدن به جواب، انجام می شود. درواقع، مسیر رسیدن به جواب معمولا اهمیتی نداشته و فقط ممکن است بخواهیم مسیر بهینه تری را برای رسیدن به جواب انتخاب کنیم. اما هدف اصلی از حل این مسائل، رسیدن به جواب و ارضا محدودیتهای مسئله است.

8		6
5	4	7
2	3	1

	1	2
3	4	5]
6	7	8

حالت اوليه

حالت هدف

ب) مسئله 8-Queen میتواند یک مسئله CSP درنظر گرفته شود.

پاسخ) درست. در این مسئله، رسیدن به جواب برای ما مهم است. دارای محدودیت نیز هست. (وزیرها نباید یکدیگر را تهدید کنند) میتوانیم به این مسئله به صورت یک مسئله CSP نگاه کنیم و از روشهای ارضا محدودیت برای حل آن استفاده کنیم.

تعریف مسئله:

ابتدا سطرهای جدول را از 0 تا 7 شمارهگذاری کرده و ستونهای جدول را از a تا h نامگذاری میکنیم.

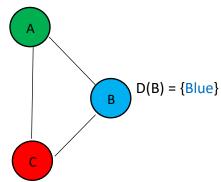

- متغیر ها: 8 متغیر {a,b,c,d,e,f,g,h} داریم (هر متغیر، نشاندهنده ی یک ستون از جدول است و اگر مثلا متغیر ه، مقدار 6 بگیرد، به این معنی است که وزیر داخل ستون ه، در سطر شماره 6 از این ستون است.)
 - دامنه مقادیر مجاز متغیرها: {0,1,2,3,4,5,6,7}
- محدودیتها: وزیرها یکدیگر را تهدید نکنند. (در یک سطر، اگر وزیری قرار داشت، وزیر دیگری نمیتواند قرار بگیرد)

روش کلی حل: قرار است مسئله را به این صورت حل کنیم که در هر ستون، یک وزیر قرار دهیم (شماره سطر قرارگیری وزیر را به عنوان مقدار برای متغیر مرتبط با آن ستون، قرار دهیم) و تا جایی پیش برویم که همهی متغیرها مقدار بگیرند و اگر هیچ دو وزیری یکدیگر را تهدید میکردند (در یک سطر بودند)، backtrack کنیم و این کار را انقدر تکرار کنیم تا تمام محدودیتهای مسئله، ارضا شوند. (محدودیت بین متغیرهارا نیز، محدودیت باینری (محدودیت بین هر 2 وزیر) درنظر گرفتهایم.)

پ) هر مسئله CSP که دارای سازگاری لبه (arc consistency) باشد، دارای سازگاری گره(consistency) نیز هست.

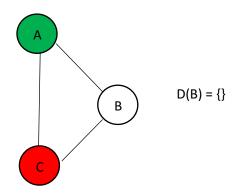
پاسخ) نادرست. مثال:

در این مسئله، محدودیت، همرنگ نبودن گرههای مجاور و آبی نبودن گره B است: اگر فرض کنیم گره A مقدار Green و گره C مقدار Red, Green, Blue} بوده باشد؛ سازگاری لبهها برقرار است (Red, Green, Blue) بوده باشد؛ سازگاری لبهها برقرار است (مقدار "Blue" است (مقدار مجاز آن، فقط دارای مقدار "Blue" است (مقدار قرمز و سبز به دلیل مجاور بودن با A و C، از دامنه مقادیر مجاز گره B، حذف شده اند) که با محدودیت تکی آن، ناسازگار است.

ت) هر مسئله CSP که دارای سازگاری لبه(arc consistency) باشد، دارای سازگاری مسیر (consistency) نیز هست.

پاسخ) نادرست. مثال:

در این مسئله اگر محدودیت، همرنگ نبودن گرههای مجاور باشد: اگر فرض کنیم گره A مقدار Green و گره C مقدار Red و گره C مقدار Red گرفته باشد و دامنه مقادیر مجاز گرهها در ابتدا،{Red, Green} بوده باشد؛ سازگاری لبه داریم اما سازگاری مسیر، برقرار نخواهد بود چون درحال حاضر، دامنه مقادیر مجاز گره B، تهی شدهاست. درواقع با 2 رنگ نمیتوان 3 گره 2به 2 مجاور را، طوری رنگ آمیزی کرد که هیچ 2 گره مجاوری، رنگ یکسان نپذیرند.

هر لبهای را درنظر بگیریم، سازگاری لبه برایش برقرار خواهد بود. مثلا سازگاری لبه بین گره A و B برقرار است زیرا گره B میتواند دامنه مقادیر مجازش را محدود کند و به {Green} کاهش دهد تا سازگاری این لبه برقرار شود اما اگر بخواهیم همزمان، دو متغیر A و C نسبت به گره B سازگار شوند، امکان آن وجود ندارد. بنابراین سازگاری مسیر نداریم.

ث) در مسائل ارضای محدودیت، یک تابع مکاشفه ای مناسب برای انتخاب متغیر، این است که متغیری انتخاب شود که کمترین محدودیت را برای دیگر متغیرها ایجاد کند (کمترین میزان مقادیر مجاز را از دامنه سایر متغیرها حذف کند)

پاسخ) نادرست. مکاشفه (LCV (least Constraining Value برای انتخاب مقدار مناسب برای متغیر بهکار میرود و میگوید مقداری را انتخاب کنیم که کمترین محدودیت را برای بقیه ایجاد کند. اما این مکاشفه، برای انتخاب متغیر، مناسب نیست و مکاشفه های مناسب برای انتخاب متغیر، degree و MRV می توانند باشند.

ج) در درخت جستجوی حل مسائل CSP، یک شیوهی مناسب برای جستجو، DFS است.

پاسخ) درست. الگوریتم DFS برای جستجو در این درخت خاص، کامل (در لوپ نخواهد افتاد و اگر مسئله جواب داشته باشد، حتما آن را پیدا می کند.) و بهینه (هرجوابی که پیدا شود و تمام محدودیتهای مسئله را ارضا کند، یک جواب خوب است) است. بنابراین اگر معیار مناسب بودن یک الگوریتم برای این مسائل را، کامل و بهینه بودن آن روی چنین مسائلی قرار دهیم، این الگوریتم مناسب است.

چ) در یک مسئله CSP با n متغیر، اگر تعداد لبهها c باشد و اندازهی دامنهی متغیرها حداکثر d باشد، پیچیدگی زمانی الگوریتم AC-3 در بدترین حالت $O(cd^3)$ و پیچیدگی فضایی آن، O(d) است.

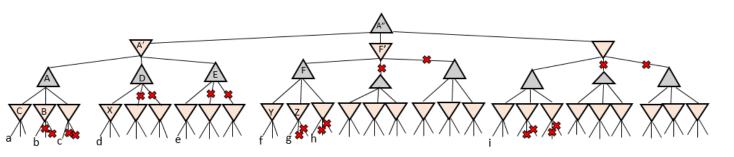
پاسخ) نادرست. در این الگوریتم ابتدا همه لبههای گراف محدودیت در لیستی ریخته می شوند و به تدریج این لیست خالی می شود. درواقع در هیچ مرحله ای، بیشتر از تعداد لبه ها، عنصر در لیست نداریم. بنابراین پیچیدگی فضایی این الگوریتم، O(c) است نه O(d).

2. اگر در یک درخت minimax اگر از روش هرس آلفا-بتا در جستجو استفاده کنیم، (فرض کنید درخت از دید بازیکن Max رسم شدهاست) حداکثر چند گره می تواند هرس شود، در صورتی که:

الف) درخت با عمق 4، و هر گره دارای دقیقا 3 فرزند باشد.

ب) درخت با عمق 4، و هر گره، بهجز گره ریشه، دارای دقیقا 3 فرزند باشد و گره ریشه 100 فرزند داشته-باشد.

پاسخ) الف)80

توضيح حل:

میدانیم بیشترین میزان هرس، زمانی اتفاق میافتد که فرزندان گره max، با ترتیب نزولی و فرزندان گره min، با ترتیب صعودی چیده شوند. فرض میکنیم تمامی گرهها و برگها با ترتیب گفته شده چیده شده اند و با این فرض، مسئله را حل می کنیم.

به بررسی اولین برگ میپردازیم. این برگ، مقدار a دارد. مقدار دو برگ سمت راست آن نیز چک می شود و چون گره پدر، گره min است، باید کوچک ترین مقدار از بین فرزندان را بگیرد و چون قرار بود ترتیب فرزندان min، صعودی باشد، کوچک ترین مقدار بین فرزندانش، a است و این گره مقدار a می گیرد.

 $x(A) \ge a$ (1) داریم: A داریم: A این گره، برای گره

 $x(B) \le b$ (2) داریہ: بنابراین، برای گرہ B داریم: b داریم و مقدار

همچنین میدانیم که باید b < a (3) باشد. دلیلش این است که قرار بود ترتیب فرزندان max، نزولی باشد و میدانیم که مقدار گرههای B و C درنهایت قرار است بهترتیب، b = a و a سود. و چون ترتیب فرزندان A باید باشد، مقدار گره B باید از گره c کمتر باشد و بنابراین، d کوچکتر از a است. (این استدلال در ادامه نیز به کار رفته و از تکرار آن پر هیز شده است)

حال از (۱) و (۲) و (۳) داریم: مقدار گره A، چیزی بیشتر یا مساوی a است. مقدار گره B، چیزی کمتر یا مساوی b که خودش هم از a کوچکتر بود، است. بنابراین ادامه دادن و چک کردن باقی فرزندان B، کمکی به مقدارگیری گره A نمیکند (چیزی بیشتر از a پیدا نمیکنیم) و دو یال بعدی هرس می شوند.

حال نوبت به بررسی برگ c است. با استدلالی مشابه قبل و چون میدانیم c < b < a ، دو یال بعدی نیز هرس می شوند. و مقدار گره A برابر با a می شود.

حال به بررسی برگ d میرویم. میدانیم که درنهایت قرار است مقدار گره D، برابر با d شود. و و چون قرار بود ترتیب فرزندان min، صعودی باشد، باید مقدار گره d > a بیشتر باشد و یعنی d > a (4) دو برگ بعد از d نیز باید چک شوند تا بتوانیم گره X را مقدار دهیم. مقدار گره X، برابر با d خواهد شد و بنابراین خواهیم داشت:

 $x(D) \ge d$ (5)

و اما چون گره A، مقدار a گرفته، برای گره 'A که یک گره min است خواهیم داشت:

 $x(A') \le a$ (6)

از (4) و (5) و (6) خواهیم داشت:

مقدار گره 'A چیزی کمتر از a است و مقدار گره d چیزی بیشتر از d که خودش هم از a بزرگتر است، می شود. بنابر این ادامه دادن و چک کردن مقدار فرزندان بعدی d، کمکی نمیکند و یال های متصل به دو فرزند دیگرش هر س می شوند.

حال نوبت به بررسی برگ e > d > a است. با استدلال مشابه استدلال قبلی و همچنین اینکه میدانیم e > d > a ، خواهیم دید که دو یال بعدی متصل به دو فرزند دیگر گره e، هرس میشوند.

حال از بین فرزندان 'A که همگی مقدار گرفتهاند، گره A کمترین مقدار را دارد و بنابراین، گره 'A مقدار a میگیرد. با مقدارگیری گره 'A، یک شرط روی گره "A که یک گره max است، گذاشته میشود و آن این است که:

 $x(A'') \ge a \qquad (7)$

حال به بررسی برگ f میپردازیم. دو برگ کناری آن نیز برای مقدار دهی گره Y، چک می شوند و مقدار گره Y، برابر با f می شود.

 $x(F) \ge f$ و برای گرہ F خواہیم داشت:

میدانیم که گره 'F در نهایت مقدار f خواهد گرفت بنابراین، چون فرزندان گره "A (گرهmax) باید بهترتیب نزولی چیده شدهباشند، باید مقدار گره 'F از "A کمتر باشد و این یعنی f < a (8)

حال به بررسی برگ g < f میپردازیم. چون فرزندان گره f باید بهترتیب نزولی باشند، داریم: g < f و چون f مقداری بیشتر یامساوی f دارد و همچنین اینکه مقدار گره f کوچکتر یا مساوی g است، چک کردن فرزندان دیگر f، کمکی

نمی کند و دو یال بعدی هرس می شوند. حال به سراغ بررسی برگ h می رویم و با استدلالی مشابه استدلال قبل و همچنین اینکه h < g < f ، مدار f می گیرد. و بنابراین خواهیم داشت:

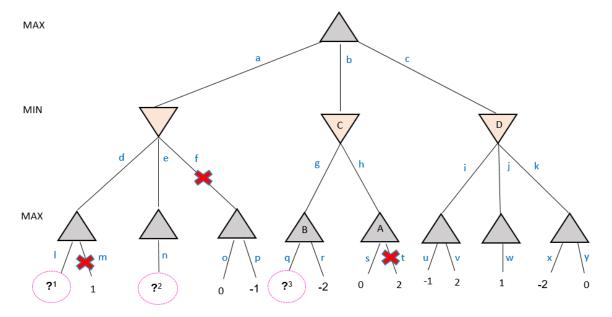
$$x(F') \leq f$$
 (9)

و از (۷) و (۸) و (۹) خواهیم داشت:

گره 'F مقداری کمتر یا مساوی f که خودش از a کوچکتر است میگیرد و گره "A، مقداری بیشتر یا مساوی a میخواهد و بنابراین ادامه دادن و بررسی فرزندان دیگر 'F، کمکی نمیکند و دو یال متصل به دو فرزند دیگر 'F، هرس می شوند. سپس نوبت به بررسی برگ a میرسد و چون ترتیب فرزندان گره "A (گره a)، نزولی است، a a باید باشد و با استدلالی مشابه فرزند قبلی "A، هرس ها دقیقا مشابه هرسهای شاخه ی قبلی می شود. گره "A هر تعداد دیگر هم فرزند داشته باشد، دقیقا مشابه این دو شاخه، هرس می شوند.

و تعداد شاخههایی که هرس میشوند 80 خواهد بود.

- 3. شکل زیر، درخت سودمندی یک بازی رقابتی را از دید بازیکن max نشان میدهد. میدانیم که ارزش گرههای برگ در این بازی، بازی، بازه ی بسته ی 2- تا 2 است. علامت ضربدر نشانه ی هرس شدن یال مورد نظر در هرس آلفا-بتا است.
 - فرض کنید در این سوال، دقیقا یک مسیر، مسیر انتخابی بازیکن max باشد. (بین هیچ دو مسیری مردد نخواهد شد) الف) با توجه به مفروضات مسئله، برگهایی که مقدار مشخص ندارند را مقدار دهی کنید.
 - ب) حركت انتخابي بازيكن max، كدام خواهد بود؟
 - ب) ترتیب گرهها را بهگونهای تغییر دهید که بیشترین میزان هرس را در هرس آلفا-بتا داشته باشیم.

پاسخ)

الف)

این برگ باید مقدار 2 بگیرد. دلیل: از آنجا که بازهی مقادیر مجاز برگها 2- تا 2 هست و همچنین اینکه یال m در هرس آلفا-بتا هرس شده است، میتوان فهمید که این برگ دارای ماکسیمم مقدار ممکن بودهاست. توضیح بیشتر: اگر این برگ دارای مقدار 2 بوده باشد، چون قرار است گره MAX مقدار بگیرد و میدانیم که فرزندان بعدی این گره هر مقداری که داشته باشند، کوچکتر-مساوی 2 است؛ یالهای بعدی هرس شده و نیازی به چک کردن مقدار آنها نبودهاست. درواقع هرمقداری که داشته باشند، باز هم مقدار گره MAX همان 2 خواهد بود.

?2

این برگتبی مقدار 2- بگیرد. دلیل: مشابه قسمت قبل استدلال میکنیم. از آنجا که بازهی مقادیر مجاز برگها 2- تا 2 هست و همچنین اینکه یال f در هرس آلفا-بتا هرس شده است، میتوان فهمید که این برگ دارای مینیمم مقدار ممکن بودهاست.

توضیح بیشتر: اگر این برگ دارای مقدار 2- بوده باشد، گره MAX (پدرش) نیز مقدار 2- میگرفته و از آنجا که پدر این گره، گره MIN است و قرار است کمترین مقدار از بین فرزندانش را بگیرد و فرزندان بعدی هر مقداری هم داشته باشند، مقدار بزرگتر- مساوی 2- دارند و در هر صورت، این گره MIN مقدار 2- میگیرد؛ بنابراین نیازی به چک کردن و بدست آوردن مقدار گره فرزند بعدی آن نبوده و در هرس آلفا-بتا، یال f هرس شدهاست.

?3

این برکسجید مقدار 1- بگیرد. دلیل: او لا که مقدار این گره 2- نمیتواند باشد. زیرا اگر این برگ مقدار 2- داشته بوده باشد، گره max بالای آن، 2- شده و گره min با نام C، باید مقدار کوچک تر مساوی 2- بگیرد. و چون 2-، مینیمم مقدار ممکن است، دیگر نیازی به چک کردن باقی فرزندها نداشته و باید یال h، هرس می شده. بنابراین، چون یال h هرس نشده، پس مقدار این برگ، نمیتوانسته 2- باشد.

پس تا اینجا دامنه مقادیر مجاز این برگ، {2، 1، 0، 1-} است. هنگام مقدار دهی گره MAX با نام A ،وقتی مقدار 0 چک شده، یال بعدی هرس شده، این به معنی آن است که مقدار گره MAX با نام B، چیزی کمتر یا مساوی 0 بوده و مقدار گره MIN با نام C نیز به طبع آن، چیزی کمتر یا مساوی 0 می شده است.

دامنه مقادیر مجاز گره B: $\{0, 1-, 2-\}$ و از آنجا که گره A یک گره MAX بوده، با ادامه دادن و بررسی فرزندان دیگرش، مقداری بزرگتر یا مساوی 0 میگرفته که در هرصورت در مقدار دهی گره MIN با نام C، بی تاثیر بوده و این باعث شده که یال C، هرس شود. هنگام مقدار دهی گره B، برگ بدون مقدار چک شده و فرزند دیگر نیز چک شده (یال C هرس نشده و این دلیل دیگری برای C نبودن مقدار این برگ است)

حال از بین مقدار این دو فرزند، عدد بزرگتر به عنوان مقدار گره MAX با نام B، انتخاب شده. از آنجا مقدار این برگ، ۲- نیست، مقدار بزرگتر از بین مقادیر این دو فرزند، مقدار همین برگ است و درواقع مقدار این برگ (برگ بدون مقدار) و مقدار گره B، یکسان است. تا اینجا داریم:

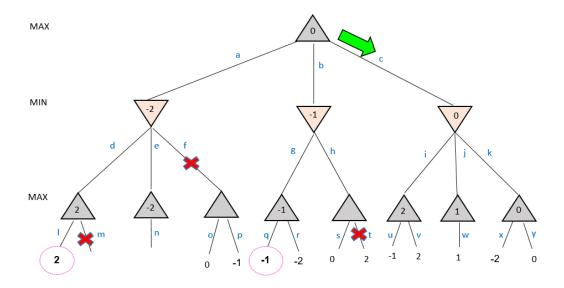
1. دامنه مقادیر مجاز گره B: {0، 1-، 2-}

2. دامنه مقادیر مجاز برگ بیمقدار: {2، 1، 0، 1-}

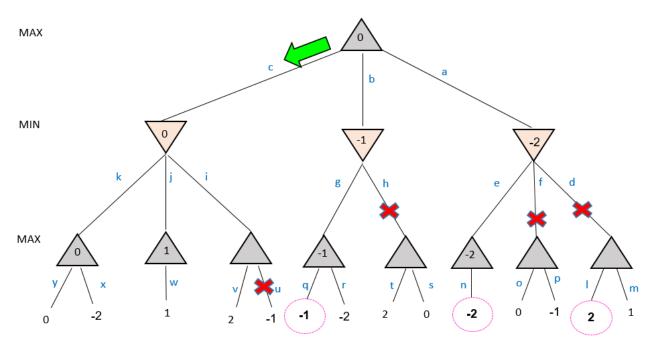
در نتیجه از اشتراک این دو دامنه خواهیم داشت: دامنه مقادیر مجاز برگ بی مقدار: (1-، 0)

کار را ادامه میدهیم. در شاخه ی سمت راست، گرههای MAX به ترتیب، مقدار 2، 1 و 0 می گیرند و در نتیجه گره MIN با نام O مقدار O می گیرد. حال به مقدار دهی گره O برمی گردیم. برگ بدون مقدار ، می توانست مقدار O یا O برمی گردیم. برگ بدون مقدار ، می توانست مقدار O یا O برمی گردیم. برگ بدون مقدار گره O و O مردد می ماند. اما از آنجا که در صورت سوال گفته شده که دقیقا یک مسیر ، مسیر انتخابی بازیکن MAX خواهد بود، این مقدار O غیر قابل قبول بوده و مقدار برگ مورد نظر ، همان O خواهد بود.

ب) حرکت انتخابی، c خواهد بود.

پ) برای داشتن بیشترین میزان هرس، باید فرزندان MAX به صورت نزولی و فرزندان MIN به صورت صعودی قرار بگیرند.

یال های هرس شده به ترتیب: uhfd

4. در یک مسئله CSP، 14 متغیر مجاز متغیرها، $\{A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N\}$ داریم. دامنه مقادیر مجاز متغیرها، اعداد صحیح در بازه $\{B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N\}$ است. محدویت بین متغیرها به صورت زیر است:

A > B+C B > C+D

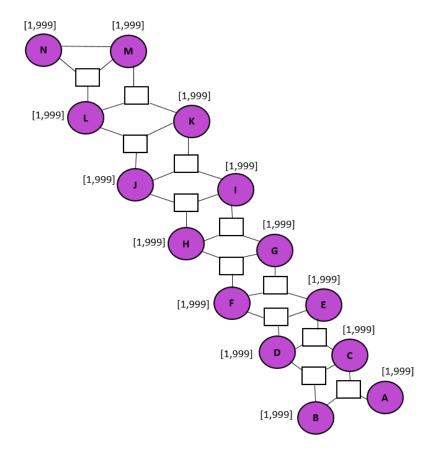
...

الف) در این مسئله اگر بتوانیم k-consistency قوی برقرار کنیم، حداکثر مقدار k، چقدر است؟

پاسخ) 14

ب) اگر مسئله دارای جواب هست، متغیر هارا به گونهای که محدودیتهای گفته شده ارضا شود، مقداردهی کنید و اگر مسئله جواب ندارد، دلیل بهجواب نرسیدن را بیان کنید.

پاسخ) مسئله دارای جواب هست.

ابتدا متغیر N را با 1 مقدار دهی کرده و دامنه مقادیر مجاز M به [999,2] کاهش مییابد. اگر M را با 2 مقدار دهی کنیم، دامنه مقادیر مجاز L, به [999,4] کاهش مییابد. اگر L را با 4 مقدار دهی کنیم، دامنه مقادیر مجاز X به [999,7] و ... اگر به همین ترتیب ادامه دهیم، درنهایت دامنه مقادیر مجاز A، [999, 989] خواهد شد و چون دامنه مقادیر مجاز هیچ یک از متغیرها تهی نشد و تمامی محدو دیتها ارضا شد، به جواب رسیدیم.

$$N = 1 \qquad \xrightarrow{M>N} M \ge 2$$

$$M = 2, N = 1 \xrightarrow{L>M+N} L \ge 4$$

$$L = 4, M = 2 \xrightarrow{K>L+M} K \ge 7$$

$$K = 7, L = 4 \xrightarrow{J>K+L} J \ge 12$$

$$J = 12, K = 7 \xrightarrow{I>J+K} I \ge 20$$

$$I = 20, J = 12 \xrightarrow{H>I+J} H \ge 33$$

$$H = 33, I = 20 \xrightarrow{G>H+I} G \ge 54$$

$$G = 54, H = 33 \xrightarrow{F>G+H} F \ge 88$$

$$F = 88, G = 54 \xrightarrow{E>F+G} E \ge 143$$

$$E = 143, F = 88 \xrightarrow{D>E+F} D \ge 232$$

$$D = 232, E = 143 \xrightarrow{C>D+E} C \ge 376$$

$$C = 376, D = 232 \xrightarrow{B>C+D} B \ge 609$$

$$B = 609, C = 376 \xrightarrow{A>B+C} A \ge 986$$

یکی از جوابهای مسئله:

$$A = 986$$
, $B = 609$, $C = 376$, $D = 232$, $E = 143$, $F = 88$, $G = 54$, $H = 33$, $I = 20$, $J = 12$, $K = 7$, $L = 4$, $M = 2$, $N = 1$

5. مسئله انتخاب واحد را به صورت یک مسئله CSP فرموله کنید. (تعریف متغیرها، محدودیتها و دامنه مقادیر مجاز متغیرها) و سپس با استفاده از عقبگرد هدایت شده همراه با conflict-set، متغیرهارا مقدار دهی و مسئله را حل کنید.

پاسخ)

از آنجا که قرار است 19 واحد اخذ کنیم، باتوجه به واحدهای دروس، باید حتما هردو درس 2 واحدی را اخذ کنیم و 5 درس 3 واحدی نیز اخذ کنیم. متغیرهارا، دروس درنظر میگیریم.

- الف) تعریف متغیرها
- 1) درسسهواحدي1 (A)
- 2) در سسهواحدی (B)
- (C) درسسهواحدی(C) درسسهواحدی
- 4) در سسهواحدی 4 (D)
- 5) در سسهواحدی 5 (E)
- 6) در سدوواحدی (F)
- 7) در سدوواحدی (G)

متغیرهای F و G که مقادیر "روش پژوهش و ارائه" و "عمومی" میگیرند. 5 متغیر دیگر را با استفاده از عقبگرد هدایتشده، مقداردهی میکنیم

ب) تعيين دامنه متغيرها

$$D(A) = D(B) = D(C) = D(D) = D(E) = {ھوش مصنوعی، کامپایلر 1، کامپایلر 2، سیستم عامل، ھوش محاسباتی، مھندسی نت، ریز پر دازندہ، الگوریتم$$

طبق محدودیت ترجیحی تعریف شده، ترجیح میدهیم هیچیک از متغیرها، مقدار "کامپایلر ۱" و "سیستمعامل" نگیرند.

$$A = AI_1 & conflict\text{-set}(A) = \{\} \\ | B = Micro-processor & conflict\text{-set}(B) = \{\} \\ | C = CI & conflict\text{-set}(C) = \{B\} \\ | D = IE & conflict\text{-set}(D) = \{C\} \\ | E = Algorithm & conflict\text{-set}(E) = \{D, C\}$$

محدو دیتهای ترجیحی را با قرمز نشان دادهایم .ابتدا به برطرف کردن محدو دیتهای مطلق میپردازیم. در conflict-set متغیر C ، متغیر B را داریم و بهسوی منشا این تناقض می رویم که همان B است.

مقدار متغیر B را تغییر داده و خواهیم داشت:

$$\begin{array}{ll} A = AI_1 & conflict\text{-set}(A) = \{\} \\ \\ B = Compiler_2 & conflict\text{-set}(B) = \{\} \\ \\ \\ C = CI & conflict\text{-set}(C) = \{\} \\ \\ \\ D = IE & conflict\text{-set}(D) = \{C\} \\ \\ \\ E = Algorithm & conflict\text{-set}(E) = \{D, C\} \\ \\ \end{array}$$

و این محدودیت مطلق، ارضا شد. درحال حاضر محدودیت مطلق دیگری نداریم و بنابراین، همین پاسخ، یک پاسخ درست است. اما برای آنکه پاسخ بهتری داشته باشیم، سعی میکنیم محدودیتهای ترجیحی را نیز ارضا کنیم یا دستکم، تعداد بیشتری از آنهارا ارضا کنیم.

متغیر B، متغیر های D و C را در مجموعه تناقض خود دارد. به سراغ اولین عضو مجموعه تناقض متغیر B، یعنی متغیر D میرویم و مقدار آن را میرویم. خود دارد. به سراغ منشا تناقض یعنی متغیر C میرویم و مقدار آن را تغییر میدهیم و خواهیم داشت:

$$\begin{array}{ll} \mathsf{A} = AI_1 & \mathsf{conflict\text{-}set}(\mathsf{A}) = \{\} \\ | & \mathsf{B} = Compiler_2 & \mathsf{conflict\text{-}set}(\mathsf{B}) = \{\} \\ | & \mathsf{C} = \mathsf{Micro\text{-}processor} & \mathsf{conflict\text{-}set}(\mathsf{C}) = \{\} \\ | & \mathsf{D} = \mathsf{IE} & \mathsf{conflict\text{-}set}(\mathsf{D}) = \{\} \\ | & \mathsf{E} = \mathsf{Algorithm} & \mathsf{conflict\text{-}set}(\mathsf{E}) = \{\mathsf{D}\} \\ \end{aligned}$$

میتوانیم کار را همینجا تمام کنیم. اگر بخواهیم محدودیت ترجیحی باقیمانده را ارضا کنیم، باید به سراغ متغیر D برویم و مقدارش را تغییر دهیم. ولی تنها مقدار باقیمانده و امتحان نشده، سیستمعامل است که ترجیح ما بر این بود که این مقدار را به هیچ متغیری ندهیم.

بنابراین باز هم یک محدودیت ترجیحی ارضا نشده خواهیم داشت:

```
 A = AI_1 & conflict-set(A) = \{\} \\ B = Compiler_2 & conflict-set(B) = \{\} \\ C = Micro-processor & conflict-set(C) = \{\} \\ D = OS & conflict-set(D) = \{\} \\ E = Algorithm & conflict-set(E) = \{\}
```

دو پاسخ آخر، پاسخهای مناسبی هستند. میتوانیم بسته به اینکه 2 امتحان دادن در یک روز برایمان سختتر است یا 7:30 صبح کلاس داشتن، بین این دو پاسخ، یکی را انتخاب کنیم.

باشد که رستگار شویم⊙

6. مسائل ریاضیات رمزی، از مسائل معروفی هستند که میتوانند به عنوان مسئله CSP در نظر گرفته و حل شوند. مسئله ی زیر را با شرایطی که در ادامه ذکر شده، با استفاده از روش Forward checking و به کمک مکاشفه MRV حل کنید.

صورت مسئله:

FIVE

+ TWO

SEVEN

محدو ديتها:

- T < 2 (1
- N < 3 (2
- $D(0) = \{1, 4\}$ (3)
 - $W \neq 0$ (4

پینوشت: هریک از کلمات FIVE و TWO و SEVEN، نمایانگر یک عدد طبیعی هستند و هر حرف، نمایانگر یک رقم. و در این مسئله، 0 پشت عدد بیمعنیست.

پاسخ)

ابتدا دامنه تمامی متغیر هار ا مشخص میکنیم و برای این مسئله، هابیرگراف محدودیت رسم میکنیم.

دامنه متغیرها:

 $D(F) = \{1,2,3,4,5,6,7,8,9\}$

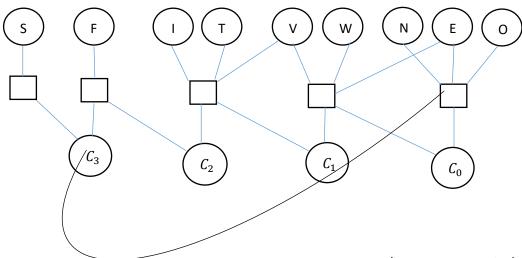
 $D(I) = \{0,1,2,3,4,5,6,7,8,9\}$

 $D(V) = \{0,1,2,3,4,5,6,7,8,9\}$

 $D(S) = \{1,2,3,4,5,6,7,8,9\}$

 $D(C_0) = D(C_1) = D(C_2) = D(C_3) = \{0, 1\}$

هایپرگراف محدو دیت:

قيود مسئله با توجه به صورت سوال:

- 1) E + O = N + $10 \times C_0$
- 2) $V + W + C_0 = E + 10 \times C_1$
- 3) I + T + C_1 = V + $10 \times C_2$
- 4) $F + C_2 = E + (10 \times C_3)$
- 5) $S = C_3$

طبق مکاشفه MRV، متغیر مناسب برای مقدار دهی، متغیر T است. مقدار 1 را به متغیر T میدهیم و و مقدار آن را در معادله سوم جایگذاری میکنیم و داریم:

3)
$$I + 1 + C_1 = V + 10 \times C_2$$

متغیر مناسب بعدی برای مقدار دهی، c_i ها و O هستند. متغیر c_3 را برای مقدار دهی انتخاب میکنیم. به خاطر قید شماره 5، باید مقدار 1 را به متغیر C_3 بدهیم. زیرا متغیر S در دامنه مقادیر مجازش، O ندارد و در آن صورت، نمیتواند مقدارش با C_3 برابر (1) $S = C_3 = 1$

مقدار C_3 را در معادله چهارم جایگذاری میکنیم و داریم:

4) $F + C_2 = E + 10$

طبق مکاشفه MRV، متغیرهای مناسب بعدی، C_0 ، C_1 ، C_2 و O هستند. متغیر C_2 را انتخاب میکنیم و به آن مقدار 1 میدهیم. زیرا اگر مقدار 0 بگیرد، با جایگذاری آن در معادله چهارم خواهیم داشت:

F = E + 10

و مقدار T باید چیزی بزرگتر مساوی 10 شود که اصلا در دامنه مقادیر مجازش نیست و دامنه مقادیر مجاز T، تهی می شود. بنابراین با انتخاب مقدار T برای کمترین کاهش دامنه را برای متغیرهای همسایه اش ایجاد می کنیم. مقدار T را در معادله های T و T جایگذاری کرده و داریم:

3)
$$I+1+C_1=V+10 => I+C_1=V+9$$
 (2)

4)
$$F + 1 = E + 10$$
 => $F = E + 9$ (3)

(2), (3) =>
$$\begin{cases} D(I) = \{8 \ 9\} \\ D(V) = \{0 \ 1\} \\ D(F) = \{9\} \\ D(E) = \{0\} \end{cases}$$

با توجه به دامنه های جدید، طبق مکاشفه MRV، متغیر مناسب بعدی، F و E هستند. به آن ها بهترتیب، مقدار 9 و 0 میدهیم. قیود و دامنه مقادیر مجاز متغیر های مقدار نگرفته تا اینجا، به شرح زیر است:

1) $O = N + 10 \times C_0$

2)
$$V + W + C_0 = 10 \times C_1$$

3) I +
$$C_1$$
 = V + 9

$$D(I) = \{8,9\}$$

$$D(V) = \{0,1\}$$

$$D(N) = \{0,1,2\}$$

$$D(W) = \{1,2,3,4,5,6,7,8,9\}$$

$$D(O) = \{1,4\}$$

$$D(C_0) = D(C_1) = \{0, 1\}$$

طبق مکاشفه MRV، متغیرهای مناسب بعدی، ۱، ۷، C_0 ،۷، C_0 و C_0 هستند. متغیر C_1 را انتخاب کرده و به آن مقدار 1 میدهیم زیرا اگر مقدار 0 بگیرد، متغیرهای ۷ و ۷ و C_0 باید مقدار C_0 مقدار C_0 باید مقد

2)
$$V + W + C_0 = 10$$

3)
$$I = V + 8$$

متغیرهای مناسب بعدی، ۱، ۷، C_0 و C_0 هستند. متغیر C_0 را انتخاب کرده و به آن مقدار C_0 میدهیم زیرا اگر مقدار C_0 بنابراین به C_0 توجه به معادله شماره C_0 متغیر C_0 باید مقدار بزرگتر مساوی C_0 بگیرد که در دامنه مقادیر مجازش قرار ندارد. بنابراین به مقدار C_0 مقدار C_0 داده و مقدار آن را در معادلههای C_0 و C_0 میکنیم.

1)
$$O = N$$
 (3)

2)
$$V + W = 10$$
 (4)

(3), (4) =>
$$\begin{cases} D(O) = D(N) = \{ 1 \ 4 \} \cap \{ 0 \ 1 \ 2 \} = \{ 1 \} \\ D(V) = \{ 1 \} \\ D(W) = \{ 9 \} \end{cases}$$

با توجه به دامنههای جدید، طبق مکاشفه MRV، متغیر مناسب بعدی، O, N, V, W هستند. به آنها بهترتیب، مقدار 9، 1، 1 و 1 می-دهیم.

قیود و دامنهمقادیر مجاز متغیر های مقدار نگرفته تا اینجا، به شرح زیر است:

1) I +
$$C_1$$
 = 1 + 9 = 10

$$D(I) = \{8,9\}$$

$$D(C_1) = \{0, 1\}$$

واضح است که متغیر ۱ باید مقدار 9 و متغیر ۱C، مقدار 1 بگیرد تا رابطه باقیمانده برقرار شود. حال، تمامی متغیرها مقدار مناسب گرفتهاند و مسئله حل شده است. و پاسخ مسئله بهصورت زیر است:

9910

+ 191

10101

$$F = 9$$
, $I = 9$, $V = 1$, $E = 0$, $T = 1$, $W = 9$, $O = 1$, $S = 1$, $N = 1$